

szczyzny kresowej (I. Ostrowska i N. Szpyszko, Z. Rogowska), z poszerzeniem jej perspektywy o kwestię XVII w. poloników kijowskich (J. Klimek).

Prócz referatów materiałowych uczestnicy konferencji mieli także możliwość wysłuchania tekstów zawierających próby uogólnień czy rozstrzygnięć dotychczasowych problemów (H. Duda, B. Matuszczyk, M. Wojtak).

Atutem konferencji był jej – mimo wszystko – kameralny charakter oraz formuła „mistrz i jego uczniowie” (idea cyklu). Z założenia w Spotkaniach w roli referentów występują badacze języka o uznanym już w świecie naukowym autorytecie, jak również debiutanci. Dla tych ostatnich lubelska konferencja stanowi swoistą szkołę doskonalenia warsztatu. W żywej dyskusji naukowej, która jest dobrym zwyczajem Spotkań, nie brakuje bowiem wskazówek i życzliwej krytyki.

Mimo iż w naszej kulturze liczba siedem konotuje pełnię – co w słowie otwierającym konferencję podkreślała Prorektor UMCS – prof. Anna Pajdzińska – VII Spotkań Lubelskich Językoznawców organizatorzy nie traktują jako ostatnich. Trwanie tego – w pierwotnym założeniu jednostkowego – zamierzenia podkreśla jego sensowność i potrzebę, na co z kolei, witając uczestników konferencji, zwracał uwagę Dyrektor Instytutu Filologii Polskiej KUL – prof. Wojciech Kaczmarek.

Materiały pokonferencyjne, zawierające wybrane z przedstawionych na Spotkaniach referatów, ukażą się w VII tomie serii „Język polski. Współczesność – Historia” przygotowywanym pod redakcją Henryka Dudy, Władysławy Książek-Bryłowej i Małgorzaty Nowak.

*Jolanta Klimek
Małgorzata Nowak
Katedra Języka Polskiego KUL*

III DNI POZNANIA W LUBLINIE

W dniach 19-21 kwietnia 2007 r. odbyła się konferencja naukowa „III Dni Poznania w Lublinie”. Referentami – gośćmi lubelskiego środowiska językoznawczego – Katedry Języka Polskiego KUL i Zakładu Historii Języka Polskiego i Dialektologii UMCS – byli naukowcy z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Zainicjowane w 2001 r. spotkania, których celem jest wymiana myśli naukowej między znaczącymi ośrodkami uniwersyteckimi w Polsce, odbywają się naprzemiennie w Lublinie (Dni Poznania w Lublinie) i Poznaniu (Dni Lublina w Poznaniu). Na miej-

sce tegorocznych lubelskich obrad wybrano Dom Pracy Twórczej KUL w Kazimierzu Dolnym.

Trzydniowe spotkanie wypełnione było wystąpieniami skupionymi wokół wielu zagadnień i tkwiącymi w różnych szkołach metodologicznych. Podczas konferencji wygłoszono 19 referatów, z których 8 dotyczyło polszczyzny historycznej, a 11 – współczesnej.

Aspektem diachronicznym zajęli się: A. Kołodziejczyk i A. Kulupa, *Struktura ksiąg metrykalnych i treści w nich zawartych*; T. Lisowski, *Z badań nad leksyką Nowego Testamentu Biblii gdańskiej (1632)*; J. Migdał i W. R. Rzepka, *Łacińskie makaronizmy w liście Mikołaja Radziwiłła Czarnego do Mikołaja Radziwiłła Rudego z 18 maja 1548 r.*; T. Mika, *Ze składni polszczyzny średniowiecznej. Granice zdania złożonego*; D. Rojszczak, *Trudne miejsca w Rozmyślaniu przemyskim. Problem glos*; I. Sarnowska-Giefing, *Sposoby nazywania kobiet w najstarszych spisach mieszkańców Poznania (na podstawie wykazów szosu z XVI w.)*; M. Trawińska, *Grafia kontynu-antów *-ev- i -ov- w najstarszej księdze ziemskiej poznańskiej*; B. Walczak, *Polszczyzna kobiet – prolegomena historyczne (XIX w.)*.

Polszczyzny współczesnej dotyczyły wystąpienia: ks. S. Brassego, *O kilku cechach języka i stylu felietonów Jacka Podsiadły*; K. Czarneckiej, *O porównaniach w polskim przekładzie Filotei św. Franciszka Salezego*; M. Graf, *W ponowoczesnym supermarkecie czy onimicznym śmietniku? O roli nazewnictwa w polskiej prozie współczesnej*; J. Grzelak, *Profilowanie pojęcia państwo w polskich konstytucjach*; M. Grzelki, *Językowe znaki czasu w „Znaku”*; A. Krygier-Łączkowskiej, *Millenium chrztu Polski a tysiąclecie państwa. Kampania propagandowa roku 1966*; A. Kuli, *Cechy stylowe raportów o gospodarce*; A. Piotrowicz i M. Witaszek-Samborskiej, *Perswazyjna funkcja imiastów w języku reklamy (na przykładzie katalogu firmy kosmetycznej)*; K. Ruty, *Metaforyzacja świata w Jezusie z Nazarethu Romana Brandstaettera*; M. Rybki, *Subkategorie miłości w Listach do młodzieży Jana Pawła II*; P. Wiatrowskiego, *Uwagi o języku emocji w przedwojennym „Przewodniku Katolickim”*.

Podstawę źródłową opracowań diachronicznych i synchronicznych stanowiły teksty reprezentujące rozmaite odmiany stylowe i funkcjonalne języka: urzędowe (J. Grzelak, M. Trawińska, A. Kołodziejczyk, A. Kulupa, I. Sarnowska-Giefing), religijne (T. Mika, D. Rojszczak, T. Lisowski), publicystyczne (M. Grzelka, A. Kula, S. Brasse, P. Wiatrowski, A. Krygier-Łączkowska), reklamowe (A. Piotrowicz i M. Witaszek-Samborska), artystyczne (M. Graf, K. Ruta, K. Czarnecka).

W wystąpieniach obecne były liczne dziedziny językoznawstwa: onomastyka (M. Graf), stylistyka (Ks. S. Brasse, M. Ruta, M. Grzelka, A. Kula), semantyka (J. Grzelak, M. Rybka, P. Wiatrowski).

Uczestnicy nie unikali zagadnień językowo-stylistycznych, a przedmiotem analiz czynili teksty rozmaitych typów: apokryfy (T. Mika, D. Rojszczak), gatunki prasowe (ks. S. Brasse, M. Grzelka), powieść współczesną (K. Ruta, M. Graf), raporty (A. Ku-

la), księgi miejskie (M. Trawińska, I. Sarnowska-Giefing) i teksty reklamowe (M. Witaszek-Samborska, A. Piotrowicz).

Referenci zainteresowani analizami semantycznymi skupili się na zagadnieniach aksjologicznych. M. Rybka omówiła jeden z aspektów miłości – Boga do człowieka – udokumentowany listami Jana Pawła II do młodzieży, zapowiadając opracowania kolejnych relacji. P. Wiatrowski natomiast przedmiotem zainteresowania uczynił przedwojenne wydania pisma „Przewodnik Katolicki” i to, w jaki sposób ujawnia się w nim wartości negatywne. Językowemu obrazowi państwa w najnowszych konstytucjach polskich poświęcone było wystąpienie J. Grzelak.

Zwartą grupę stanowiły wystąpienia przedstawiające wyniki eksploracji poznańskich ksiąg miejskich. Oparte na imponującym materiale źródłowym wystąpienia I. Sarnowskiej-Giefing, A. Kołodziejczyk i A. Kulupy dostarczyły wielu cennych, także dla historyków, informacji o jakości zapisów dokonywanych w staropolskich dokumentach.

W parze z różnorodnością zakresową i materiałową wystąpień szło ich zróżnicowanie metodologiczne. Prezentowane zagadnienia ujmowano szeroko, nie tylko w aspekcie systemowym, ale i w pragmatycznym. Przedstawiano analizy oparte na listach frekwencyjnych, na teorii pól leksykalnych. Systematycznym ujęciom nierzadko towarzyszyło poszerzenie perspektywy oglądu o tło historyczne czy społeczno-polityczne czasów, których dotyczyły przedmiotowo teksty wyjściowe.

Referenci odkrywali nowe pola badawcze lub powracali do dawnych ujęć, nierzadko dokonując ich rewizji. Zgłoszono nowe propozycje odczytania *Rozmyślenia przemyskiego* przez pryzmat glos do niego (D. Rojszczak, T. Mika). Do swoich wcześniejszych publikacji nawiązał B. Walczak. W trakcie kazimierskiej konferencji przedstawił kolejne fakty dotyczące polszczyzny kobiet, ujawniając nie tylko stopień opanowania przez kobiety systemu języka polskiego, ale i wskazując tendencje do czerpania z zasobów języków obcych. Wygłoszone referaty po części zawiera niniejszym tom „Roczników Humanistycznych”.

*Jolanta Klimek
Małgorzata Nowak
Katedra Języka Polskiego KUL*